

nýbrž, třeba v míře redukované, i při dalších některých speciálních zákonech obchodního práva. Ovšem zdůrazňuji, že nebylo tu intence uspořádati tím komentář zákonů, nýbrž že jde jen o poznámky k účelu první orientace v příčině věcného obsahu norem."

Jak je viděti, rozeznávali dobře i Schey i Hermann-Otavský, co je komentář a co komentované vydání zákona a doprovázeli jakousi omluvou skutečnost, že se nezdřeli, připojití na některých místech vlastní výklady. Nikdo nemůže říci, že by to bylo na újmu díla. Pravý opak je pravda. Mně tu jde jen o to, abych zdůraznil, že je skutečně věcný rozdíl mezi komentářem a komentovaným vydáním zákona. Právě vycházející veliký komentář k občanskému zákoníku přesvědčí o tom rozdílu i toho, kdo by neznal Stubenraucha nebo moderní komentář Klanguv.

Přechodný útvar se ovšem může velmi nápadně přiblížiti skutečnému komentáři. Praxe soudní, kdyby se jí naskytla podobná otázka, nemůže tvrditi docela nemožnou věc, že je komentované vydání zákona jedna a táž věc jako komentář. Může nejvýše říci, že to nebo ono vydání daleko překročilo povahu komentovaného vydání a jest komentářem. Nepochybují na př., že Hartmannovo vydání knihovního zákona jest velmi důkladné a svědomitě zpracované komentované vydání — ale právě tak nepochybují, že v téže sbírce Kompasů vydaný zákon o jízdě motorovými vozidly (Hoffmann-Netík) jest komentář k zákonu automobilnímu. Protože to jest mému odboru nejbližší, poukazuji na znamenitý výklad osmého oddílu zákona (Odpovědnost za škody způsobené provozem motorových vozidel), který opatřil Jan Srb. To je skutečně vědecký výklad znamenité hodnoty, sahající do šíře i do hloubky, ale provedený ve formě komentářové, paragraf za paragrafem. Na povaze této knihy jako skutečného komentáře nic nemění skutečnost, že je sbírka označena všeobecně výrazem: „Komentované zákony Československé republiky“. Komentářem jest i Smitkův zákon o splátkových obchodech i Karmánův zákon o umořování listin, třeba se zevně podobají vydáním komentovaným. Výklady obou autorů daleko přesahují rámec, jaký si na př. dal Hermann-Otavský o „Zákon obchodní“, který bych pokládal za krajní mez komentovaného vydání, opatřeného vysvětlivkami autora. Za to Srbovy „Úlevy při splácení pohledávek“ jsou typický komentář, vybavený vším, co vědeckou knihu odlišuje od praktické příručky, byť i výborně a spolehlivě zpracované. (Vydal Svaz čs. spořitelén.)

Nebylo by spravedlivé, dělat z tohoto rozpoznání jakousi hierarchii věcí dobrých, lepších a nejlepších. Všechno má svoje místo, pokud jde o dílo věcně správné a pokud je děláno metodou, která je činí spolehlivou pomůckou i pro praktika i pro vědeckého pracovníka. Jednomu i druhému musí záležeti na tom, aby mohl knihy použítí bez nebezpečí a bez úzkostlivého kontrolování slovního znění zákona a citovaných materiálů. Pokud jsem to mohl sledovati, vyhovují tomuto základnímu požadavku všechna vydání Kompasů — a je radostný pocit, díváme-li se na velkou práci, která tu byla vykonána pro české právníctví. Ale rozeznávat mezi komentovaným vydáním a komentářem se musí, nemá-li nastati úplné zmatení pojmů v této otázce.

Jen bych nakonec poznamenal, že i kniha, pracovaná výhradně pro praktické účely a odmítající předem, aby nebyla posuzována s hlediska své hodnoty ryze vědecké, nesmí předem odmítati teoretickou práci, která dříve byla jinými autory vykonána. Kdo zajisté chce jiné učiti, musí se napřed učiti sám, a není spravedlivé, aby nad svými prameny lálal hůl, nechce-li jich vzhledem k určení své práce použítí tak, jak se obyčejně vědeckých pramenů a pomůcek používá. Proto, ačkoli proti knize samé a proti její věcné úrovni nic nenamítám a naopak její sepsání a uveřejnění pokládám za věc užitečnou a účelnou i aktuální, neschvaluji výrok Cyrilla Papouška v předmluvě k jeho „Zákonu o pojistné smlouvě“, kde se praví na straně VII: „Veden jsa snahou vytvořiti pomůcku ryze praktického obsahu, která by byla jasným a přesným rádcem svého majitele při řešení praktických případů, pomíjím úvahy teoretického rázu pro vytčený cíl neúčelné a namnoze jej zatemňující.“ Nevím, proč by měla míti teorie právní epitheton constans jako práce „otáčky zatemňující“. Věc jest oslabena vsunutím slůvkem „namnoze“. Ale je věcí autorovou, aby si vyhledal teorii, která pojmy nezatemňuje, nýbrž objasňuje, respektive, aby onu teorii v sobě tak zpracoval a ji ztrávil, aby jemu i čtenáři byla živlem vyjasňujícím, podávajícím lo-

gicky vybudovaný a soustavně tvořivý pohled na vědní látku. Není dobře konstruovati rozpor teorie a praxe. Často by se ukázalo, že tam, kde se teorie od praxe odchyluje, je teorie prostě chybná. Mnohem častěji se však ukazuje, že praxe nejvíce odsuzuje teorii tam, kde sama pociťuje, že její rozhodnutí nesnese kritiky s hlediska vědeckého. Dobrá teorie a dobrá praxe si neodporují. Jsou spojenci na cestě za jediným cílem: hledati pravdu a spravedlnost, jak ji chápe společný život lidí.

ZE DNE

JUDr. Emil Javůrek, notář v Brně, zemřel dne 20. května 1936 a byl pochován dne 22. května 1936 v Brně.

Zemřelý narodil se dne 26. června 1878 v Hrotovicích na Moravě, kde byl jeho otec Václav Javůrek notářem. Po studích gymnasiálních v hanáckých Athénách v Kroměříži a v Jiráskově Litomyšli a právnických studiích na Karlově universitě v Praze, věnoval se praxi notářské, již konal v Kroměříži u svého otce, v Olomouci u notáře Viléma Ganzwohla a v Brně u notáře dr. Emila Kudielky, mezitím konal i advokátní praxi v Prostějově a Olomouci.

Dne 4. srpna 1907 byl jmenován notářem v Kunštátě a odtud byl přeložen dne 3. března 1920 do Brna, kde působil až do své smrti.

Dr. Javůrek byl členem notářské komory v Brně a zkušebním komisařem při zkouškách notářských a těšil se v Kunštátě i v Brně důvěře své početné klientely, byl člověkem jedinečně dobrého srdce, pomáhal komu a kde mohl, našemu stavu vychoval celou řadu dobrých pracovníků. Jeho láskou byly květiny a hudba, hudbu miloval od svého mládí jako všichni jeho sourozenci, zvláště jeho sestra, choť armádního generála Podhajského, bohy nadaná pěvkyně, jeho otec Václav Javůrek, který ještě ve vysokém věku hrával v kostele na varhany, jeho strýc dr. Norbert Javůrek, povoláním vojenský lékař a známý sběratel národních písní a přítel hudebního skladatele Sušila. Jeho zamilovaným hudebním nástrojem bylo cello, na něž za účely národními a dobročinnými hrával po desetiletí v mnoha místech Moravy i Čech.

Zanechal vdovu a svoji vroucně milovanou 14letou dceru Dažinku.

O jeho oblibě svědčila velká účast zvláště kolegů notářů při jeho pohřbu na brněnském hřbitově, kde se se zesnulým rozloučil za notářskou komoru brněnskou notář dr. Josef Mohr a za Spolek čsl. notářů předseda mor.-slezské odbočky notář dr. Josef Tognier.

Zachováme zemřelého přítele a dobrého kolegu ve věčné paměti.

tg.

Upisování půjčky na obranu státu.

Stálá delegace notářských komor republiky čs. požádala veškeré komory, aby vyzvaly své příslušníky k nejhojnějšímu upisování státní půjčky na obranu státu a notářstvo aby tím dokumentovalo svou neochvějnou přichylnost k našemu státu.

Ze Stálé delegace notářských komor rep. čsl.

Podle usnesení výkonného výboru předloženo ministerstvu spravedlnosti memorandum, upravené na základě propracovaného elaborátu del. Jar. Podlipného, notáře v Brně, ve věci úpravy věkové hranice notářů v malé novele notářských řádů. Stálá delegace požaduje, aby ustanovení o věkové hranici, obsažené v §§ 26 a 27 této osnovy (v. str. 35 tohoto ročníku Č. P.), byla v této novele škrtnuta vůbec, a aby do nového notářského řádu bylo poято ustanovení o věkové hranici 75 let, avšak s účinností teprve od doby, kdy vejde v působnost pensijní pojištění, jehož notáři pro věk svůj úřadu zbavení budou účastni.

Kromě toho podává Stálá delegace připomínky k prvním deseti paragrafům osnovy nového exekučního řádu.

Prezident notářské komory pražské, Dr. Jaroslav Ponec, nastoupil zdravotní dovolenou do konce června t. r. Před odchodem byl ještě přijat dne 15. května t. r. ministrem financí Dr. Kalfusem, s nímž pojednal o přehmatech, které se staly při daňových prohlídkách u notářů, a dne 16. května t. r. ministrem spravedlnosti Dr. Déresem, s nímž dlouho jednal